

CZU: [614.8 + 616-057]:369.22

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.5113648>

ACCIDENTELE DE MUNCĂ ȘI BOLILE PROFESIONALE ALE LUCRĂTORILOR DIN DOMENIUL MEDICAL

Inna SOȚCHI

Universitatea de Stat din Moldova

Siguranța și sănătatea la locul de muncă sunt componente vitale ale muncii decente. Accidentele și bolile profesionale au un cost uman, social și economic semnificativ, pe care ar trebui să ne străduim să îl eliminăm asigurându-ne că toate locurile de muncă sunt sigure. În Republica Moldova pandemia creată de infecția cu virusul COVID-19 a ajuns la un număr de infectări de 254.213, dintre care 15.000 de angajați medicali și peste 6.000 de decese, dintre care peste 90 de medici și asistenți. Este important să analizăm prestațiile sociale oferite lucrătorilor din domeniul medical în cazul accidentelor de muncă și bolilor profesionale în contextul infectărilor cu virusul COVID-19.

Cuvinte-cheie: accidente de muncă, boli profesionale, lucrători medicali.

INDUSTRIAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES OF HEALTHCARE WORKERS

Safety and health at work are vital components of decent work. Industrial accidents have a significant human, social and economic cost, which we should strive to eliminate by ensuring that all jobs are safe. In the Republic of Moldova, the pandemic created by COVID-19 virus infection reached a number of 254.213 infections, of which 15.000 medical staff and caused over 6.000 deaths, including over 90 doctors and nurses. Thus, it is important to analyse the medical workers in terms of labour law, especially the aspects related to the social benefits offered to the medical workers.

Keywords: work accidents, occupational diseases, medical workers.

Introducere

Majoritatea populației lumii își petrece o mare parte a zilei și a vieții la serviciu. Aceasta înseamnă că mediul nostru de lucru și locul de muncă au un impact puternic asupra condițiilor noastre de viață, a bunăstării noastre și a familiilor noastre.

Siguranța și sănătatea la locul de muncă sunt componente vitale ale muncii decente. Condițiile fizice și cerințele mentale ale locului de muncă determină în mare măsură condițiile lucrătorilor. Accidentele profesionale au un cost uman, social și economic semnificativ, pe care ar trebui să ne străduim să îl eliminăm asigurându-ne că toate locurile de muncă sunt sigure.

La nivel internațional, Republica Moldova a aderat la Organizația Internațională a Muncii în 1994. Până în prezent, țara a ratificat 39 de convenții ale OIM. Mai mult, Republica Moldova a ratificat Convenția nr.155 privind Igiena și Securitatea Muncii din 1981 și Recomandările privind Securitatea și Sănătatea Ocupațională aferente acesteia (nr.164), precum și Convenția OIM (nr.187) privind cadrul de promovare a Securității și Sănătății Ocupaționale din 2006. În plus, Republica Moldova a ratificat standardele internaționale majore în domeniul inspecției muncii, și anume: Convenția (nr.81) privind Inspecția Muncii din 1947, Convenția (nr.129) privind Inspecția Muncii în Agricultură din 1969, Protocolul din 1995 la Convenția privind Inspecția Muncii din 1947, precum și Convenția (nr.150) privind Administrația Muncii din 1978. Recent, Republica Moldova a ratificat Convenția (nr.160) privind statistica muncii, adoptată în 1985.

Pentru Republica Moldova pandemia creată de infecția cu virusul COVID-19 s-a soldat, în primul rând, cu o statistică dramatică de infectări, dar și cu o criză medicală și economică fără precedent. Ultimele date arată că, la un an de la debutul pandemiei, în Republica Moldova bilanțul cazurilor de COVID-19 a ajuns la 254.213, inclusiv 15.000 de angajați medicali și peste 6.000 de decese, dintre care peste 90 de medici și asistenți.

În prezentul articol vom analiza conținutul noțiunii de lucrători din domeniul medical prin prisma dreptului muncii, în special aspectele ce țin de prestațiile sociale oferite lucrătorilor din domeniul medical.

Noțiunea de lucrător din domeniul medical

Legislația Republicii Moldova nu definește în mod univoc noțiunea de lucrător medical sau din domeniul medical și operează cu diferiți termeni când stabilește drepturile și obligațiilor persoanelor care activează în domeniul medical. Mai mult ca atât, în temeiul legislației în vigoare nu este clar delimitat statutul prestatorului de servicii medicale și al executorului acestor servicii.

Potrivit art.1 din Legea nr.263 din 27.10.2005 [2] „prestatori de servicii de sănătate sunt instituții medico-sanitare și farmaceutice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, medici și alți specialiști în domeniu, alte persoane fizice și juridice abilitate cu dreptul de a practica anumite genuri de activitate medicală și farmaceutică”.

Potrivit art.1400 alin.(1) CC RM [3] „[...] (prestatorul de servicii de tratament) se obligă să acorde tratament medical celeilalte părți (pacient)”. În cazul respectiv, prestatorul este instituția medicală reprezentată de către conducătorul acesteia. Persoana fizică care nemijlocit îndeplinește obligațiile asumate de către prestator este angajatul acestuia pe care îl vom numi lucrător medical.

Există situații când calitatea de prestator și cea de executor al obligațiilor asumate de către primul o îndeplinește aceeași persoană. Acestea sunt cazurile când persoanele fizice exercită independent profesiunea de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995 [4].

Din perspectiva legislației muncii, există o diferență clară între prestatorul de servicii medicale care are calitatea de angajator și cea de executor/lucrător medical care are statutul de angajat.

În legislația Republicii Moldova sunt utilizați diferiți termeni pentru a identifica lucrătorii din domeniul medical.

Spre exemplu, potrivit art.1 din Legea nr.263 din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului [5], intervenția medicală poate fi efectuată de un medic sau alt lucrător medical. Din conținutul normei respective înțelegem că medicul și lucrătorul medical sunt două categorii de subiecți distincte.

Cu toate acestea, în tot conținutul legii respective este utilizat doar termenul generic de lucrător medical, iar din sensul prevederilor în cauză înțelegem că medicii sunt incluși în această noțiune. Spre exemplu, în temeiul art.2 lit.g) și art.5 lit.o) din legea respectivă este definit principiul de încredere reciprocă dintre pacient și lucrătorul medical și dreptul pacientului de a contesta acțiunile lucrătorului medical. Este evident că aceste prevederi sunt aplicabile și relației medic-pacient.

Prin Legea cu privire la exercitarea profesiunii de medic, nr.264 din 27.10.2005, este reglementată exclusiv activitatea medicului și a medicului rezident. Iar legiuitorul nu definește statutul lucrătorului medical.

La finele anului trecut, prin Legea nr.247 din 16.12.2020 în Codul penal al Republicii Moldova au fost introduse noțiunile de medic și lucrător medical în sensul legii penale. Astfel, potrivit art.134¹⁴ CP RM, medic și medic rezident este persoana care întrunește condițiile stabilite la art.4 din Legea nr.264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiunii de medic. Iar în temeiul art.134¹⁵ CP RM, lucrătorul medical este orice altă persoană, cu excepția medicului, care are studii medicale și calitatea de angajat al unei instituții medico-sanitare publice sau private și care prestează populației servicii de sănătate, astfel cum sunt definite prin Legea nr.263 din 27.10.2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.

Conform art.1 din Legea privind acordarea indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19, nr.127 din 09.07.2020 [6], și a art.1 din Regulamentul cu privire la stabilirea și plata indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19, aprobat prin HG 637 din 26.08.2020 [7], personalul medical care participă nemijlocit la acțiuni medicale împotriva COVID-19 se consideră medici, asistenți medicali, felceri, farmaciști, medici laboranți și felceri laboranți, infirmieri și conducătorii auto din asistența medicală prespitalicească.

Potrivit doctrinei [8], „[...] prin prestatori de servicii de sănătate se înțelege persoanele juridice și persoanele fizice, titulare ale capacității juridice medicale, autorizate în mod legal cu dreptul de a presta servicii de sănătate beneficiarilor care necesită, utilizează sau solicită prestarea unor servicii de acest gen, indiferent de starea lor de sănătate, sau care participă benevol și în condițiile legii, în calitate de subiecți umani, la cercetări biomedicale”.

Subiecții relațiilor sociale, în temeiul cărora este prestat un serviciu de sănătate, pot fi divizați în mai multe categorii. Potrivit opiniei expuse de Nicolae Sadovei [9], „[...] criteriul fundamental de clasificare a subiecților dreptului medical servește funcția subiectului în sistemul dreptului medical. În funcție de acest criteriu subiecții dreptului medical se clasifică în subiecți principali (centrali) ai dreptului medical și subiecți conecși (secundari)”.

Subiecții centrali ai raporturilor de drept sunt prestatorul de servicii medicale și beneficiarul acestor servicii. Subiecții conecși ai raporturilor de drept medical sunt persoanele care contribuie la realizarea acestor relații sociale. În prezentul articol vom analiza prestațiile sociale destinate subiecților principali, precum și celor secundari ai dreptului medical legate de bolile profesionale sau de accidentele de muncă ale acestora.

Accidentele de muncă și bolile profesionale ale lucrătorilor din domeniul medical

Accidentul de muncă [10] reprezintă vătămarea violentă a organismului uman, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în timpul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă, invaliditate ori deces.

Accidentele de muncă se clasifică, în raport cu urmările produse și cu numărul persoanelor accidentate, în:

- accidente care produc incapacitate temporară de muncă;
- accidente care produc invaliditate;
- accidente mortale;
- accidente colective, când sunt accidentate cel puțin 3 persoane în același timp și din aceeași cauză.

Accidentul de muncă, în temeiul art.3 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin HG nr.1361 din 22.12.2005 [11], este un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu, înainte de începerea sau după încetarea lucrului, în timpul pauzelor stabilite, în timpul deplasării de la domiciliu la lucru și invers și în alte situații legate de exercitarea atribuțiilor asumate prin contractul individual de muncă.

Accidentele de muncă, în funcție de impactul acestora, sunt clasificate în accidente care produc incapacitate temporară de muncă, accidente grave în urma cărora sănătatea salariatului este afectată grav și accidente mortale soldate cu decesul angajatului. În funcție de numărul de angajați afectați, accidentele pot fi individuale și colective.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, menționat mai sus.

Boala profesională este o „afecțiune care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau a unei profesii și este cauzată de factori nocivi, fizici, chimici sau biologici, caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă” [12]. Instalarea unei boli profesionale presupune că factorul de hazard din mediul profesional acționează ca element decisiv în determinismul etiologic.

O altă definiție a bolilor ocupaționale ar fi că sunt afecțiuni ce se produc ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzate de agenți nocivi (fizici, chimici ori biologici) caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, bolile profesionale constituie afecțiuni ai căror agenți etiologici specifici sunt prezenți la locul de muncă, asociați cu anumite procese industriale sau cu exercitarea unor profesii.

Există trei sisteme, principial diferite, de stabilire a bolilor considerate profesionale [13]:

- ✓ *Sistemul global* – pornind de la conceptul de boală profesională, se caută acoperirea tuturor factorilor de risc care pot provoca afecțiuni, lăsându-se la latitudinea medicului precizarea caracterului bolii (profesională sau nu);
- ✓ *Sistemul limitativ* – se stabilește în mod convențional o listă a bolilor profesionale și a meseriilor sau profesiunilor în care pot să apară, fără ca medicul să aibă competența de a modifica această listă. În unele țări se impun asemenea limite în legătură cu timpul de expunere sau cu durata întreruperii lucrului peste care boala nu mai este recunoscută ca fiind profesională;
- ✓ *Sistemul mixt* – se stabilește un tabel al bolilor profesionale cunoscute ca atare, care poate să fie completat de către medic cu afecțiuni a căror origine poate fi dovedită.

După ce am definit atât accidentele de muncă, cât și bolile profesionale, apare întrebarea: Infectarea unui lucrător din domeniul medical cu virusul SARS-CoV-2 este un accident de muncă sau o boală profesională?

Organizația Internațională a Muncii susține că infecția cu COVID-19, dacă este contractată în rezultatul muncii, ar putea fi considerată un prejudiciu de muncă sau accident de muncă, dar nu specifică dacă este accident de muncă sau o boală profesională [14].

Autorii români D.Goreacii și A.Mureșan consideră că infectarea unui cadru medical cu virusul SARS-CoV-2 la locul de muncă reprezintă un caz de boală profesională ce atrage incidența prevederilor legale specifice [15].

În Republica Moldova nu este specificată categoria în care se încadrează infecția cu COVID-19 a cadrelor medicale, dar considerăm că poate fi clasificată în oricare dintre cele două categorii, din moment ce lucrătorii din domeniul medical beneficiază de indemnizații unice în caz de deces.

Prestațiile sociale oferite lucrătorilor din domeniul medical

Potrivit art.196 CM RM [1], salariatului a cărui sănătate a fost vătămată sau familiei acestuia, în cazul decesului, i se compensează salariul/venitul nerealizat, precum și cheltuielile suplimentare pentru reabilitarea medicală, socială și profesională în legătură cu vătămarea sănătății, sau cheltuielile legate de deces.

Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale [16] este principalul cadru legislativ cu privire la schemele de asigurare și de compensare pentru incapacitate de muncă parțială sau permanentă și deces cauzate de accidente de muncă și boli profesionale.

Această lege acoperă cetățenii Republicii Moldova și străinii care lucrează legal în Republica Moldova și obligă angajatorii să asigure angajații la momentul semnării contractului de muncă.

Legea prevede trei tipuri de prestații de asigurare: pentru recuperare medicală, recuperarea capacității de muncă și reabilitarea profesională și patru tipuri de indemnizații de asigurare: incapacitate temporară de muncă, transferarea temporară la altă muncă, invaliditate și deces. Prestațiile pentru reabilitare medicală și recuperarea capacității de muncă au prioritate față de indemnizații.

Din cauza constrângerilor financiare, CNAS are dificultăți în acoperirea costurilor prestațiilor de asigurare enumerate mai sus. Angajatorii achită lunar contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

Quantumul contribuției de asigurare se stabilește anual, prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, la propunerea Casei Naționale de Asigurări Sociale. Quantumul contribuției de asigurare se determină diferențiat, în funcție de condițiile de muncă (normale, deosebite sau speciale) ale asiguraților. Valoarea majorării sau a reducerii contribuției de asigurare depinde de:

- a) numărul accidentelor de muncă și al bolilor profesionale – pe o perioadă de referință;
- b) gravitatea consecințelor accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;
- c) volumul cheltuielilor pentru prestațiile și de indemnizațiile de asigurare.

Calculul și plata contribuției de asigurare se fac lunar de către angajator. Baza de calcul pentru contribuție o constituie fondul total de salarii lunare ale asiguraților. Veniturile Fondului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale se constituie din contribuțiile de asigurare.

Cheltuielile Fondului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale se constituie din:

- a) cheltuieli necesare pentru acoperirea contravalorii prestațiilor și plata indemnizațiilor de asigurare;
- b) cheltuieli de organizare și funcționare a sistemului de asigurare;
- c) cheltuieli pentru achitarea contravalorii programelor și proiectelor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale de interes național.

Asigurătorul are sarcina să promoveze și să stimuleze, prin majorarea sau reducerea contribuțiilor de asigurare și prin alte forme legale, activitatea de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, în scopul:

- a) menținerii integrității fizice și psihice a persoanelor asigurate;
- b) îmbunătățirii condițiilor de muncă;
- c) eliminării sau reducerii riscului survenirii cazului asigurat.

Pentru a beneficia de garanțiile respective este necesară îndeplinirea unei condiții formale – existența unui contract individual de muncă. Cu toate acestea, este necesar de a stabili cu certitudine care este spectrul lucrătorilor din domeniul medical, întrucât aceștia beneficiază în temeiul legii de anumite compensații suplimentare.

Potrivit legislației naționale, pentru a beneficia de garanții și compensații în cazul unui accident de muncă sau boală profesională legată de activitatea în domeniul medical persoana urmează să aibă statutul de salariat sau de liber profesionist în domeniul medical.

La 9 iulie 2020 a fost adoptată Legea privind acordarea indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19, nr.127. Ulterior, la 26 august 2020 prin HG nr.637 a fost aprobat Regulamentul cu privire la stabilirea și plata indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19. Iar cel mai

recent, la 3 martie 2021 prin HG nr.21 [17] a fost aprobat Regulamentul privind procedura de solicitare și acordare a unei indemnizații unice pentru angajații instituțiilor de sănătate publică care au murit în lupta împotriva COVID-19.

Astfel, conform Regulamentului din 3 martie 2021, indemnizația unică constituie 100 000 de lei și va fi achitată din contul alocațiilor aprobate în fondurile de urgență ale Guvernului. Evidența și organizarea plății indemnizației unice se efectuează de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, autoritățile publice competente și instituțiile medico-sanitare publice în care a activat persoana până la deces.

Personalul decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice, care desfășoară activități de combatere a COVID-19, se consideră personalul angajat în instituțiile medico-sanitare publice din cadrul:

- asistenței medicale primare;
- asistenței medicale specializate de ambulatoriu;
- asistenței medicale spitalicești;
- asistenței medicale urgente prespitalicești;
- serviciilor medicale de înaltă performanță;
- instituțiilor/subdiviziunilor medicale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării;
- Administrației Naționale a Penitenciarelor și Serviciului de Informații și Securitate.

Este important a menționa că trebuie să fie personal al cărui deces a survenit ca urmare a infectării în cadrul desfășurării nemijlocite a activității medicale în lupta cu COVID-19.

Beneficiarii indemnizației sunt fie soțul supraviețuitor care s-a aflat în relație de căsătorie cu persoana decedată, la data decesului, fie copiii până la vârsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la 23 de ani, sau unul dintre părinți, în cazul în care nu există urmași din primele două categorii.

Persoana care are dreptul la indemnizația unică sau tutorele/curatorul acesteia trebuie să depună la instituția medico-sanitară publică sau la autoritatea publică în care a activat persoana decedată o cerere cu prezentarea documentelor confirmative. Cererea se consideră completă și se acceptă pentru stabilirea indemnizației unice, dacă toate actele confirmative au fost prezentate de către solicitant.

La cerere se anexează actul de identitate al solicitantului, certificatul de deces al întreținătorului, certificatul constatator de deces (formular 106/e), eliberat de ANSP care confirmă cauza decesului – COVID-19, acte de stare civilă care să adeverească căsătoria/gradul de rudenie cu decedatul. Atunci când copilul decedatului a obținut dreptul la indemnizația unică, se prezintă suplimentar, după caz, copia actului de identitate al reprezentantului legal, certificatul de studii al copilului decedatului care are vârsta cuprinsă între 18 și 23 de ani eliberat de instituțiile de învățământ secundar, mediu de specialitate sau superior.

Evidența și organizarea plății indemnizației unice se efectuează de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, autoritățile publice competente și instituțiile medico-sanitare publice în care a activat persoana până la deces.

De menționat că prevederile Regulamentului se vor aplica în privința deceselor survenite începând cu data de 17 martie 2020.

Conform unui comunicat CNAS [18], în cazul în care persoana care solicită indemnizație îndeplinește condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de urmaș sau la indemnizație în cazul decesului unuia dintre soți în condițiile Legii nr.156/2019 cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți, aceasta poate opta pentru o singură prestație.

Concluzii

După cum am menționat la începutul articolului, siguranța și sănătatea la locul de muncă sunt componente vitale ale muncii decente. În lipsa unor astfel de condiții este imposibil de lucrat, dar situația lucrătorilor din domeniul medical este mai specială din moment ce din specificul muncii reiese că ei trebuie să fie în contact cu persoane infectate cu virusul COVID-19.

În așa caz, lucrătorii din domeniul medical necesită garanții atât pentru sine, cât și pentru urmașii lor. Până în prezent autoritățile nu au stabilit dacă infectarea cu virusul COVID-19 este o boală profesională sau un accident de muncă. Cu toate acestea, lucrătorii din domeniul medical și urmașii acestora beneficiază de indemnizații și suport din partea Guvernului.

Lipsa unor criterii clare instituite prin lege, în temeiul cărora ar putea fi identificați lucrătorii din domeniul medical, creează premise pentru interpretări eronate în cazul atribuirii indemnizațiilor. Enumerarea tuturor subiecților cărora le sunt atribuite indemnizații este dificilă, ineficientă și creează premise pentru omisiuni. O soluția viabilă ar fi enumerarea categoriilor generice ale acestora în cazul stabilirii criteriilor de identificare a subiecților respectivi.

Referințe:

1. Codul muncii al Republicii Moldova, nr.154-XV din 28.03.2003. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2003, nr.159-162.
2. Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, nr.263-XVI din 27.10.2005. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2005, nr.176-181.
3. Codul civil al Republicii Moldova, nr.1107-XV din 06.06.2002. Republicat în: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2019, nr.66-75.
4. Legea ocrotirii sănătății, nr.411-XII din 28.03.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1995, nr.34.
5. Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, nr.263-XVI din 27.10.2005. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2005, nr.176-181.
6. Legea privind acordarea indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19, nr.127 din 09.07.2020. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2020, nr.193.
7. Hotărârea Guvernului nr.637 din 26.08.2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea și plata indemnizației urmașilor personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2020, nr.221-225.
8. SADOVEI, N. *Drept Medical. Vol.I. Teoria Generală a Dreptului Medical*. Chișinău: CEP USM, 2020, p.135.
9. *Ibidem*, p.121.
10. Wikipedia. Definiția accidentului de muncă. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Accident_de_munc%C4%83.
11. Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin HG nr.1361 din 22.12.2005.
12. <https://boliocupationale.usmf.md/sites/default/files/inline-files/Manual%20Boli%20cupa%C8%9Bionale.pdf>
13. Valențe culturale ale securității și sănătății în muncă „Bolile profesionale”. Disponibil: <https://boliocupationale.usmf.md/sites/default/files/inline-files/1.%20Boli%20profesionale.pdf>
14. Standardele OIM și COVID-19 (coronavirus). Întrebări frecvente, 29 mai 2020. Disponibil: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/instructionalmaterial/wcms_765782.pdf
15. GOREACII, D., MUREȘAN, A. *Raporturile de muncă ale personalului medical pe perioada stării de urgență*. Disponibil: <https://www.juridice.ro/680147/raporturile-de-munca-ale-personalului-medical-pe-perioada-starii-de-urgenta.html>
16. Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale, nr.756-XIV din 24.12.1999. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2000, nr.31-33.
17. Hotărârea Guvernului nr.21 din 03.03.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de solicitare și acordare a unei indemnizații unice pentru angajații instituțiilor de sănătate publică care au murit în lupta împotriva COVID-19. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2021, nr.66-72.
18. Comunicatul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova. Disponibil: <http://cnas.md/tabview.php?l=ro&idc=681&id=5325&t=/pencii/Acte-necesare/>

Notă: Acest articol a fost elaborat în cadrul Proiectului *Protecția consolidată a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală*, cifrul 20.80009.0807.30, *Program de Stat (2020-2023)*, realizat în cadrul Centrului Interuniversitar de Drept Medical al Institutului de Cercetare și Inovare, Universitatea de Stat din Moldova.

Date despre autor:

Inna SOTCHI, doctorandă, Școala doctorală Științe Juridice, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: inna.sotchi@bsp.md

ORCID: 0000-0002-1953-1181

Prezentat la 20.05.2021